

Kamila Rączy, Anna Teler

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

**POLITYKA MIGRACYJNA
A UMIEJZYNARODOWIENIE UCZELNI.
SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI**
MIGRATION POLICY AND THE INTERNATIONALIZATION
OF UNIVERSITY.
REPORT FROM THE CONFERENCE

Sprawozdanie z 16. Konferencji Krajowej Sieci Migracyjnej pt. *Poziom umiędzynarodowienia uczelni wyższych a polityki migracyjne państw*, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, 28–29 listopada 2019 roku, organizatorzy: Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, Europejska Sieć Migracyjna w Polsce EMN, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

W dniach 28–29 listopada 2019 roku w Krakowie odbyła się 16. Konferencja Krajowej Sieci Migracyjnej pt. *Poziom umiędzynarodowienia uczelni wyższych a polityki migracyjne państw*. Organizatorami tego przedsięwzięcia była Europejska Sieć Migracyjna w Polsce zlokalizowana przy Departamencie Analiz i Polityki Migracyjnej MSWiA oraz Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

Inspiracją do zorganizowania konferencji stały się prace prowadzone przez Departament Analiz i Polityki Migracyjnej nad stworzeniem nowej, kompleksowej polityki migracyjnej na poziomie krajowym oraz aktualność problematyki danego zagadnienia. Celem konferencji naukowej było podjęcie kwestii umiędzynarodowienia polskich uczelni oraz ich promocja na arenie międzynarodowej. Wśród wystąpień prelegentów nie zabrakło prezentacji programów uniwersyteckich oraz rządowych kierowanych do zagranicznych studentów oraz absolwentów, a także wymiany doświadczeń w zakresie stosowanych narzędzi, mających na celu zatrzymanie studentów zagranicznych w kraju jako pracowników wysoko wykwalifikowanych. Poruszano też ważną kwestię dotyczącą

umożliwiania studentom pozostania w kraju i podjęcie legalnej pracy. Jest to możliwe tylko we współpracy wszystkich zainteresowanych podmiotów.

Jedną z głównych idei przyświecających Europejskiej Sieci Migracyjnej jest ustanowienie współpracy z krajowymi aktorami, działającymi w obszarze migracji i azylu (mowa tutaj o organizacjach pozarządowych, instytutach badawczych, organach administracji publicznej oraz innych odpowiednio zainteresowanych stronach) w ramach tzw. Krajowych Sieci Migracyjnych, organizowanych przez poszczególne Krajowe Punkty Kontaktowe Europejskiej Sieci Migracyjnej. Członkowie Krajowej Sieci są informowani o bieżących działaniach ESM i wspierają Krajowe Punkty Kontaktowe poprzez dzielenie się posiadanymi informacjami i udzielanie wsparcia w trakcie realizowania wybranych badań i opracowywania raportów krajowych.

Coraz częściej można zaobserwować zjawisko nasilających się procesów ruchów migracyjnych we współczesnym świecie. Powodem tego zjawiska bywają zazwyczaj czynniki o charakterze ekonomicznym, społecznym, a także politycznym. Zważywszy na społeczno-gospodarcze przemiany, zachodzące w większości gospodarek na świecie, uwidacznia się natężenie ruchów migracyjnych wśród młodych ludzi, którzy chcą doskonalić swój warsztat edukacyjny w innych państwach, dlatego wyjeżdżają ze swojego kraju ojczystego¹.

Polska na przestrzeni ostatnich lat zanotowała dynamiczny wzrost ilości cudzoziemców, którzy decydują się studiować na uczelniach wyższych w Polsce. Z kolei znacznie zmniejsza się liczba studentów w Polsce, co przekłada się na błyskawiczny wzrost liczebności studentów cudzoziemców w perspektywie całej grupy studentów. Ma to przełożenie na wzrost wskaźnika umiędzynarodowienia, wynoszący aktualnie 5,63% (dla porównania 4,88% w roku poprzednim)².

Jednym z czołowych elementów kształcenia studentów oraz doktorantów Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie jest świadectwo ciężkiej, kilkuletniej pracy w postaci wyniesionego warsztatu praktycznych umiejętności absolwentów. Nie tylko edukacja na poziomie międzynarodowym stanowi wyzwanie dla szkolnictwa wyższego oraz wymusza troskę w tym obszarze, ale również dbałość o przyszłość zawodową młodych ludzi w przestrzeni lokalnej, krajowej i międzynarodowej. Przedstawiciele uczelni są gotowi przyjmować studentów z zagranicy, oferując interesujące zaplecze dydaktyczne, ale również stwarzać odpowiednie podstawy kształcenia dla polskich studentów, po to, by dzięki zdobytej wiedzy i umiejętnościom mogli znaleźć satysfakcjonującą pracę na krajowej arenie oraz poza nią, w przypadku migracji.

Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie włączył się w organizację konferencji, rozumiejąc, jak ważnym tematem dla szkolnictwa wyższego jest planowanie przyszłości, z uwzględnieniem badań i troski o studentów rodzimych oraz zagranicznych.

---

¹ M. Grabowska, *Migracja edukacyjna polskich studentów na tle trendów światowych*, „Studia i Prace Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania” 2 (2013) nr 32, s. 113–123.

² Zespół do Spraw Migracji, *Polityka migracyjna Polski*, Projekt z dnia 10 czerwca 2019 r., red. Departament Analiz i Polityki Migracyjnej MSWiA, <https://interwencjaprawna.pl/wp-content/uploads/2019/06/Polityka-migracyjna-Polski-wersja-ostateczna.pdf> (14.01.2019).

Konferencja stanowiła przestrzeń do dyskusji na temat roli współpracy administracji rządowej z ośrodkami akademickimi, jak również możliwości wzrostu rangi polskich uczelni w perspektywie międzynarodowych rankingów.

Pierwszego dnia, tj. 28 listopada 2019 roku, o godzinie 9:00 rozpoczęła się rejestracja prelegentów oraz uczestników konferencji. Uroczyste obrady rozpoczęli: dziekan Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie – ks. dr hab. Michał Drożdż (prof. UPJPII), dyrektor Departamentu Analiz i Polityki Migracyjnej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji – dr Jarosław Boguszyński oraz dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego – pani Grażyna Żebrowska. W roli gościa honorowego wystąpił rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Jego Magnificencja ks. prof. zw. dr hab. Wojciech Zyzak.

Wykład wprowadzający uczestników do zagadnień z obszaru tematyki konferencji rozpoczął prof. Maciej Duszczyk – prorektor ds. naukowych Uniwersytetu Warszawskiego. W godzinach 10.15–12.15 odbył się pierwszy panel tematyczny, który dotyczył: *Roli międzynarodowej wymiany studenckiej dla państw docelowej migracji*. Moderatorem sesji był dziekan Wydziału Nauk Społecznych – ks. dr hab. Michał Drożdż, prof. UPJPII. Głównymi ekspertami w danym panelu byli: prorektor ds. dydaktyki i spraw studenckich, ekspert Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie – dr hab. Krzysztof Kozłowski, prof. SGH; ekspert z Europejskiego Stowarzyszenia Uniwersytetów, EUA – Michael Gaebel; I sekretarz Ambasady Kanady w Polsce – Cheryl Greenfield.

Panel drugi poruszał zagadnienia w obszarze *Migracji studenckich w politykach migracyjnych państw*. Moderatorem panelu była koordynator Polskiej Sieci Migracyjnej, Kierownik Działu Europejskiej Sieci Migracyjnej i Zapobiegania Handlu Ludźmi, z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Polski – Joanna Sosnowska. Prelegentami i specjalistami danej sekcji byli: menedżer programu Narodowej Fińskiej Agencji Edukacji, ekspert Finlandii – Anni Kallio; specjalista ds. polityki, przedstawiciel zespołu mobilności studentów, ekspert z Holandii – Floor van Donselaar; ekspert EMN z Irlandii – Anne Sheridan; ekspert EMN z Polski – Justyna Jarząbska; ekspert EMN z Luxemburga – Adolfo Sommarribas. Po zakończeniu oraz podsumowaniu pierwszego dnia obrad wszyscy prelegenci oraz uczestnicy konferencji mieli sposobność zwiedzania miasta Krakowa z przewodnikiem.

Drugiego dnia, 29 listopada 2019 roku, po rejestracji rozpoczęto obrady kolejnych paneli dyskusyjnych. Panel trzeci, zatytułowany *Mobilność studentów międzynarodowych*, moderowała dyrektor Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II – dr Katarzyna Drąg. Jako pierwszy ekspert w danym obszarze głos zabrał zastępca dyrektora Departamentu Współpracy Międzynarodowej, reprezentujący Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego – Przemysław Skrodzki. Kolejnym prelegentem był Sergiusz Najar – członek Rady Nadzorczej Fundacji Edukacyjnej „Perspektywy”, były wiceminister spraw zagranicznych, wraz z koordynator Fundacji Edukacyjnej Perspektywy „Study in Poland” – Julią Łysik. Kolejnym ekspertem, który zabrał głos w dyskusji był Kierownik Działu Edukacji, przedstawiciel Grupy EWL – Kirył Salata. Ostatni referat wygłosił ekspert z konfederacji Lewiatan – Jakub Gontarek.

Ostatni z paneli, panel czwarty, dotyczył *Współpracy międzynarodowej uniwersytetów*. Prowadzący spotkanie, dr Piotr Drąg, pracownik i przedstawiciel Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, wprowadził prelegentów w dany obszar przestrzeni naukowej i eksperckich dyskusji. Jako pierwsi wystąpili ks. dr hab. Michał Drożdż oraz dr Katarzyna Drąg, którzy reprezentowali Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie. W roli kolejnego eksperta, wystąpiła prof. Halina Grzymała-Moszczyńska, pełniąca funkcję koordynatora Programu Erasmus na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Jako kolejny zabrał głos pełnomocnik Rektora ds. studenckich i koordynator ds. internacjonalizacji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie – dr Ewelina Panas. Kolejny naukowy duet stanowili przedstawiciele Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej, dr Klaudia Cymanow-Sosin oraz ks. dr Sławomir Soczyński. Następnie głos zabrała prof. Stefania Panebianco, dyrektor Jean Monnet, przewodnicząca EUMedEA, Wydziału Nauk Politycznych i Społecznych, Uniwersytetu w Katanii we Włoszech. Jaki ostatnio głos zabrał Michel Catala, dyrektor Instytutu Studiów Europejskich i Globalnych Alliance Europa, Université de Nantes, we Francji.

O godzinie 15.30 zakończono i podsumowano dwudniowe obrady 16. Konferencji Krajowej Sieci Migracyjnej pt. *Poziom umiędzynarodowienia uczelni wyższych a polityki migracyjne państw*. Na ręce prelegentów, organizatorów oraz uczestników złożono szczególne podziękowania za przygotowania, uczestnictwo oraz koordynację. Komitet wykonawczy i wspomagający obsługę oraz sekcję organizacyjną stanowili doktoranci Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach oraz studenci Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie pod opieką ks. dr. Sławomira Soczyńskiego, którym złożono szczególne podziękowania za zaangażowanie i pomoc.